

ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬКОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 134 (6416)

Середа, 5 липня 1944 року

Ціна 20 коп.

НАКАЗ

ВЕРХОВНОГО ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧОГО

Генералові армії **ЧЕРНЯХОВСЬКОМУ**
Маршалові Радянського Союзу **РОКОССОВСЬКОМУ**

Війська 3-го Білоруського фронту, за сприяння військ 1-го Білоруського фронту, в результаті глибокого обхідного маневру, сьогодні, 3 липня, штурмом оволоділи столицею радянської Білорусії містом Мінськ — важливим стратегічним вузлом оборони німців на західному напрямі.

В боях за оволодіння Мінськом відзначилися танкісти генерал-майора танкових військ **Бурдейного**, генерал-лейтенанта танкових військ **Обухова**, маршала бронетанкових військ **Ротмістрова**, генерал-лейтенанта танкових військ **Родіна**, генерал-майора танкових військ **Нецветайло**, генерал-майора танкових військ **Вовченка**, генерал-майора танкових військ **Фоміних**, полковника **Лосіка**, полковника **Булігіна**, полковника **Нестерова**, підполковника **Антіпіна**, полковника **Гриценка**, підполковника **Єсіпенка**, полковника **Походзєєва**, полковника **Долганова**, підполковника **Міщенка**, підполковника **Молчанова**, підполковника **Курносова**, полковника **Морозова**, полковника **Циченка**, генерал-майора танкових військ **Бахарова**, генерал-майора танкових військ **Панова**; кавалерійські з'єднання кубанських козаків генерал-лейтенанта **Плієва**, генерал-майора **Тутарінова**, генерал-майора **Головського**, полковника **Попрікайла**; війська генерал-лейтенанта **Глаголева**, генерал-полковника **Галицького**, генерал-полковника **Батова**, генерал-лейтенанта **Лучинського**, генерал-лейтенанта **Кошевого**, генерал-майора **Провалова**, генерал-майора **Берестова**, генерал-майора **Стриженка**, полковника **Полевика**, полковника **Дудка**, полковника **Ковтунова**, полковника **Клімахіна**; артилеристи генерал-лейтенанта артилерії **Барсукова**, генерал-майора артилерії **Семіна**, генерал-майора артилерії **Владимірова**, генерал-лейтенанта артилерії **Сазонова**, полковника **Лубмана**, полковника **Федотова**, полковника **Хасіна**, майора **Степанова**, майора **Зотова**, підпол-

ковника **Питалева**, майора **Михайлова**, підполковника **Майорова**, майора **Середа**, полковника **Белякова**; льотчики генерал-полковника авіації **Хрюкіна**, генерал-полковника авіації **Руденка**, генерал-лейтенанта авіації **Ушакова**, генерал-лейтенанта авіації **Белєцького**, генерал-лейтенанта авіації **Савицького**, генерал-лейтенанта авіації **Логінова**, генерал-лейтенанта авіації **Георгієва**, генерал-лейтенанта авіації **Тупікова**, генерал-лейтенанта авіації **Нестерцева**, генерал-майора авіації **Волкова**, генерал-майора авіації **Счетчикова**, генерал-майора авіації **Буяньського**, генерал-майора авіації **Захарова**, генерал-майора авіації **Андрєєва**, полковника **Прутькова**, полковника **Зіміна**, полковника **Васильєва**, полковника **Ском**, підполковника **Родіна**, полковника **Юріна**, майора **Максимова**; сапери генерал-лейтенанта інженерних військ **Баранова**, полковника **Проневича**, полковника **Ісупова**, полковника **Федорова** і зв'язківці полковника **Бєлишева**, полковника **Мініна**, підполковника **Геллера**.

В ознаменування здобутої перемоги з'єднання і частини, які найбільш відзначилися в боях за оволодіння Мінськом, представити до присвоєння найменування «Мінських» і до нагородження орденами.

Сьогодні, 3 липня, о 22 годині столиця нашої Батьківщини Москва від імені Батьківщини салютує нашим доблесним військам, які оволоділи Мінськом і які сприяли оволодінню Мінськом, — двадцятьма чотирма артилерійськими залпами з трьохсот двадцяти чотирьох гармат.

За відмінні бойові дії оголошую подяку керівники Вами військам, які брали участь в боях за оволодіння Мінськом.

Вічна слава героям, які полягли в боях за свободу і незалежність нашої Батьківщини!

Смерть німецьким загарбникам!

Верховний Головнокомандуючий
Маршал Радянського Союзу **Й. СТАЛІН**

3 липня 1944 р.

Слава багатилям—визволителям!

У акторів театру імені Щорса сьогодні особливо піднесений настрій.
—Мінськ—ворота у Берлін— в наших руках. Червоні воїни очистили від німецької погані ще один шматок рідної землі, —повідомив на мітингу тов.

Россіков. — Слава нашим багатилям—визволителям!

В театрі залунали звуки гімна і слова, що так бадьорять:

Славься, отечество наше
свободное

Дружбы народов надежный
оплот...

Коллектив щорсівців нову чудову перемогу бійців і командирів 3-го і 1-го Білоруських фронтів вчора відмітив постановкою нового спектаклю «На рідній землі».

РАДІСТЮ СЛОВНЮЮТЬСЯ НАШІ СЕРЦЯ

—Мінськ знову наш!
Ця звістка облетіла завод «Комунар» з блискавичною швидкістю. Мітинги в цехах виникли стихійно. Диварники, інструментальники, монтажники, малари, каменарі одноставно заявили:

це один передвісник близької остаточної перемоги. Всі наші сили на допомогу фронту, на прискорення нашої перемоги.
Коллективи всіх діючих цехів і відбудівники взяли зобов'язання достроково виконати липневий план.

— Стахановською працею в

тилу ми прискоримо розгром ворога, —заявили виступаючі на мітингу робітники т. т. Гладков, Таран, Шаповалов, Іваненко і Бопан.

Вчора до 30 процентів робітників заводу перекрили денні норми.

Війська 1-го Прибалтійського фронту розвиваючи наступ, вчора, 4 липня, штурмом оволоділи містом і важливим залізничним вузлом **ПОЛОЦЬК**, потужним укріпленим районом оборони німців, що прикриває напрям на **Двинськ**.

Величезніше піднесення викликають у трудящих нові блискучі перемоги радянської зброї. Слава Червоній Армії! Слава її полководцям!

Від Радянського Інформбюро

Оперативне зведення за 3 липня

Протягом 3 липня на північний захід і на захід від міста Петрозаводськ війська Керельського фронту з боями просуваються вперед і зайняли понад 50 населених пунктів, в тому числі **Семчегора**, **Уссуня**, **Красна Річка**, **Кенякі**, **Семозєро**, **Салменіца**, **Кукойла**, **Пульчейло**, **Сарсельга**, **Варенселья**, **Варпаселья** і залізничні станції **Чалка**, **Падозєро**, **Віллягора**, **Кутіжма**, **Сяньга** (на залізниці **Петрозаводськ—Сортавала**).

На південний захід від міста Полоцьк війська 1-го Прибалтійського фронту, продовжуючи розвивати наступ, оволоділи районними центрами Вілейської області містом **Глубоке**, містом **Докшиці**, а також з боями зайняли понад 400 інших населених пунктів, серед яких великі населені пункти **Погост Новий**, **Іоди**, **Мосарж**, **Хорошки**, **Крулевщина**, **Порпліще**, **Параф'янов** і залізничні станції **Крулевщина**, **Порпліще**, **Параф'янов**.

Наші війська ввійшли до міста Полоцьк, де зав'язали вуличні бої.

Війська 3-го Білоруського фронту, за сприяння військ 1-го Білоруського фронту, в результаті навальної операції з глибоким обхідним маневром з флангів, 3 липня штурмом оволоділи столицею Радянської Білорусії містом Мінськ, а також з боями зайняли понад 450 інших населених пунктів, серед яких районний центр Мінської області місто **Логойськ**, районний центр Вілейської області місто **Куренець**, великі населені пункти **Будслав**, **Долгіново**, **Бакуньки**, **Крайськ**, **Дунай**, **Кременець**, **Сосенка**, **Старинки**, **Ілія**, **Білоруч**, **Острошицький Городок** і залізничні станції **Будслав**, **Кривичі**, **Куренець**. Наші війська щільно підійшли до міста і залізничного вузла **Молодечно**, де зав'язали бої на околицях міста.

3 28 червня по 1 липня цього року війська 3-го Білоруського фронту взяли в полон 13.256 німецьких солдатів і офіцерів. В числі полонених командир 95 піхотної дивізії генерал-майор **Міхаеліс**. Таким чином, кількість полонених німецьких солдатів і офіцерів, взятих військами 3-го Білоруського фронту, на кінець 1 липня збільшилася до 33.256 чоловік.

На Барановичському напрямі війська 1-го Білоруського фронту продовжували вести наступальні бої, в ході яких оволоділи районним центром Мінської області містом **Мар'їна Горка**, а також зайняли понад 250 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти **Сміловичі**, **Пудецька Слобідка**, **Скобровка**, **Пуховичі**, **Омельніч**, **Шацьк**, **Валер'яни**, **Семеновичі**, **Кудіновичі**, **Велика Раєвка**, **Тимковичі**, **Лешня**, **Семежєво**, **Старина**, **Мале Рожино** і залізничні станції **Блужа**, **Пуховичі**, **Мороч**, **Тимковичі**.

За 1 і 2 липня, за неповними даними, війська 1-го Білоруського фронту взяли в полон 3.658 німецьких солдатів і офіцерів. В числі полонених командир 36 піхотної дивізії генерал-майор **Конрад**. Таким чином, кількість полонених німецьких солдатів і офіцерів, взятих військами 1-го Білоруського фронту, на кінець 2 липня збільшилася до 39.338 чоловік.

На інших ділянках фронту — без змін.

За 2 липня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 85 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем авіаційної артилерії збито 15 літаків противника.

* * *

На північний захід і на захід від міста Петрозаводськ наші війська продовжували наступ. Частини Н-ського з'єднання, услішаю просувачись вперед, подолали кілька ворожих проміжних рубежів, розгромивши при цьому чотири фінських батальйони. Підрозділи Н-ської частини, оволодівши укріпленим пунктом **Семчегора**, знищили понад 400 фінських солдатів і офіцерів. В селищі **Спас-Наволоки** наші бійці визволили

близько тисячі радянських громадян, які поневірялись у фінському концтаборі.

На південний захід від міста Полоцьк наші війська, просуваючись вперед, оволоділи важливим вузлом шосейних шляхів, залізничною станцією і містом **Глубоке**. Знищено 1.000 німецьких солдатів і офіцерів. Захоплено багато трофеїв і 200 полонених.

(Закінчення на 2-й сторінці)

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

Оперативне зведення за 4 липня

Протягом 4 липня на північний захід і на захід від міста Петрозаводськ військо Карельського фронту, продовжуючи наступ, з боєм зайняли понад 40 населених пунктів, в тому числі Ессойла, Ламбісальга, Кочура Койвусельга, Кермеліто, Коверо, М'їнава і залізничну станцію Ессойла.

Війська 1-го Прибалтійського фронту, розвиваючи наступ, 4 липня, штурмом оволоділи містом і важливим залізничним вузлом Полоцьк, а також з боєм зайняли понад 300 інших населених пунктів, в тому числі районні центри Вілейської області місто Думіловичі, Міори, Мядель, вузлову залізничну станцію Веропаво, великі населені пункти Труди, Дубово, Новгороди, Трабовіщина, Бельки, Новодруцьк, Охобня і залізничні станції Дембово, Полово, Костянтинів Двір, Новодруцьк.

Війська 3-го Білоруського фронту, продовжуючи наступ, з боєм зайняли понад 350 населених пунктів і серед них районні центри Вілейської області місто Радішковичі, Кривичі, районний центр Мінської області місто Заслав'я, великі населені пункти Городище, Нароч, Ручиця, Морось-

ки, В'язинь, Вельке Село, Рогово, Ратомка, Волковичі, Щітомиличі і залізничні станції Колодиш, Здановичево, Ратомка, Крижовка, Беларусь, Радішковичі.

На Барановичському напрямі війська 1-го Білоруського фронту продовжували вести наступальні бої, в ході яких оволоділи районними центрами Мінської області містом Руденськ, містом Узда, районним центром Барановичської області містом Клецьк, а також зайняли понад 200 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Перажир, Ульяни, Ячюнка, Могильно, Братково, Новоселки і залізничні станції Дричін, Руденськ, Седча, Міхановичі.

При очищенні лісів від протави на північний захід від міста Бобруйськ взято в полон групу німецьких офіцерів чисельністю в 60 чоловік і серед них командира 35 армійського корпусу генерал-лейтенанта Лютцова.

На інших ділянках фронту — без змін. За 3 липня наші війська на цих фронтах підбили і знищили 45 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 29 літаків противника.

* * *

Бомбардування нашою авіацією залізничного вузла Вільно

В ніч на 4 липня наша авіація далекою дії зробила наліт на залізничний вузол Вільно. В результаті бомбардування повістю розбито три німецьких військових еше-

дони. На території залізничного вузла внаслідок 15 вогнищ пожежі, які супроводжувалися вибухами, горіли вагони і платформи, а також військові склади протави.

Оперативне зведення за 5 липня

Протягом 5 липня війська Карельського фронту вели наступальні бої, в ході яких оволоділи районним центром Карело-Фінської РСР — Салмі і зайняли кілька інших населених пунктів.

Війська 3-го Білоруського фронту 5 липня в результаті навальної атаки оволоділи містом і великим залізничним вузлом Молодечно, а також з боєм зайняли понад 150 населених пунктів, в тому числі районний центр Вілейської області місто і залізничну станцію Сморгонь, великі населені пункти Черемшинце, Максиміца, Слобода, Міншути, Мішковичі, Оленець, Белаво, Вензалево, Ракво, Волна.

На південний захід і на південь від міста Мінськ наші війська з боєм просуваються вперед і зайняли понад 100 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти Демідовичі, Лядніни, Смихваловичі, Пятевщина, Скворці, Добринька, Корма, Даниловичі і залізничні станції Колядичі, Волковичі, Фаніполь. На схід від міста Мінськ наші війська завоювали рештки оточеного в'єднаної 12, 27 армійських і 39 танкового корпусів німців.

На Барановичському напрямі наші війська, переміщуючи опір противника, продовжували вести наступальні бої, в ході яких зайняли понад 50 населених пунктів, в тому числі Логяница, Каменна, Кухтиці, Кваче, Ядвєж, Шувеле, Зубеловичі, Снявка, Лопатичі.

В районі середньої течії ріки Прип'ять на захід від міста Мазир наші війська оволоділи районним центром Польської області містом Туров, вузловим залізничним станцією Старушки, а також зайняли понад 30 інших населених пунктів, серед яких великі населені пункти Германова Слобода, Новоселки, Бобріж, Міхедовичі, Колпавичі, Бриньо, Дорошевичі, Ласковичі, Рудня, Борки і залізничні станції Філіповичі, Запілля, Мулароанка, Колпавичі.

На інших ділянках фронту — без істотних змін.

За 4 липня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 28 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 19 літаків противника.

* * *

Наліоти нашої авіації на залізничні вузли Барановичі, Ліда, Вільно

В ніч на 5 липня наша авіація зробила наліоти на залізничні вузли Барановичі, Ліда, Вільно і піддала бомбардуванню військові ешелони і воєнні склади противника.

На коліях залізничного вузла Барановичі в момент нальоту було 10 німецьких ешелонів. В результаті бомбардування внаслідок до 20 вогнищ пожежі. Прямими во-

паданнями бомб вивалено в повітря склад в пал'єнім і ешелон з боєприпасами.

На залізничних вузлах Ліда і Вільно бомбардуванням викликані численні пожежі. Горіли вагони і платформи з воєнними вантажами, склади в пал'єнім і воєнним майном німців. Пожежі супроводжувалися вибухами великої сили.

* * *

Війська Карельського фронту, переміщуючи опір противника, продовжували наступ, оволоділи районним центром Карело-Фінської РСР — Салмі і зайняли кілька інших населених пунктів.

Війська 3-го Білоруського фронту продовжували успішним наступом. Радянські частини досягли східної околиці міста Молодечно і зв'язали бої з гарнізоном противника. Тим часом танкові і кавале-

риські підрозділи обійшли місто з північного заходу і навально атакували німців. В результаті запеклих вуличних боїв наші війська оволоділи містом і залізничним вузлом Молодечно. Противник зазнав величезних втрат в людях і техніці.

На захід від міста Вілейка німці ввели в бій щойно прибулі на цю ділянку авіапольову і піхотну дивізії і на-

магалися затриматися на рубежі ріки Вілія. Радянські війська з боєм форсували ріку на північний захід від Сморгонь і вийшли на фланг німецьких військ, що обороняли це місто. На вінець дня наші війська зломали опір противника і оволоділи великим вузлом ґрунтових та шосейних шляхів — містом і залізничною станцією Сморгонь.

На захід від Мінська наші війська, зміло маневруючи, виходять в тил противника і зрозуміють його опорні пункти. Сьогодні рядом радянські частини зайняли важливий вузол ґрунтових дорог Ракво. За два дні боїв у цьому районі знищено 2.700 німецьких солдатів і офіцерів, 65 танків і самохідних гармат та понад 1.000 автомашин. Захоплено 13 танків, 224 автомашини, велику кількість складів з боєприпасами, зброєю і продовольством.

* *

На південний захід і на південь від міста Мінськ наші війська з боєм просуваються вперед. Частини Н-ського в'єднання очищали від противника лісові масиви і взяли в полон до 2.000 німецьких солдатів та офіцерів. Захоплено великі трофеї, в тому числі понад 1.500 автомашин. На схід від міста Мінськ тривали бої по ліквідації оточеного угруповання протави, що складалася з рештків одного армійського і одного танкового корпусів німців. Наші артилеристи і піхотинці відібрали німцям всі шляхи відходу і поступово стискують кільце оточення. Противник зазнає величезних втрат. Кілька груп німецьких солдатів і офіцерів припинили опір і здалися в полон.

Відомі шляхи на схід від Мінська німці кинули велику кількість танків, самохідних гармат, польових, зенітних і протитанкових гармат, автомашин і різних військових матеріалів. Наші трофейні команди збирають і підраховують захоплені трофеї.

* *

На Барановичському напрямі наші війська, продовжуючи вести наступальні бої, завдають ударів по опорних пунктах оборони німців. Протягом дня зайнято більше 50 населених пунктів, в тому числі селище Шувеле, розташоване за 25 кілометрів на схід від міста Барановичі. Біля Н-ського в'єднання знищили 800 німецьких солдатів і офіцерів, 3 танки, 2 самохідних гармати і захопили 17 польових гармат, 5 шестиствольних мінометів і 2 склади боєприпасів. Взято багато полонених.

ПОВІДОМЛЕННЯ ШТАБУ ВЕРХОВНОГО КОМАНДУВАННЯ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 5 липня. (ТАРС) В опублікованому сьогодні раніше повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Протягом 4 липня війська союзників продовжували просування в південній частині Півночі Котантен, особливо в районі Сен-Ремі-де-Ланд і Еншланд. Наші війська знаходяться тепер у 6 км. на захід північ від міста Ла-е-дю-Пю. Незначне просування було зроблено також на південній околиці Сен-Жореса. В районі Кю союзні війська вели також на південь від села Карпак.

ЛОНДОН 5 липня. (ТАРС) У вчорньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

„Війська союзників знову просуваються біля основи півострова Котантен, хоч противник опирається сильний опір, займаючи вигідні позиції на височині. Найбільш значне просування відмічено в прибережній районі. Зайняті Сен-Ніколад-П'єр-Пон і Мефменіла. Деякі частини наближуються зразок Ла-е-дю-Пю.

ВОЄННІ ДІЇ В ІТАЛІЇ

Війська союзників зайняли місто Кортану

ЛОНДОН, 4 липня. (ТАРС) Штаб військ союзників в Італії повідомляє, що союзні частини з темпами просування вперед на всьому протяжі фронту. Частини 8 армії, які наступали на північний захід від Тразіменського озера, зайняли місто Кортану, а також місто Лучіньяно і Марагно. Першою частиною союзників завойовано всього в 12 кілометрів від Арецо. Частини, що діяли до обох боків Тразіменського озера, з'єдналися. В гірничому районі на схід від Перудині зайняли Сан-Северіно і Містерія. На шляху біля Адріатичного узбережжя відбиті контраатаки противника на річки Музоні. Після захоплення Сієни французькими частинами 5 армії союзні війська знову просуваються вперед і перерізували шлях, що веде в Прето. На ділянці між Сієно і Тирренським узбережжям, війська союзників просуваються всьому фронту на кілька кілометрів.

ЗАГИБЕЛЬ НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛА НА РАДЯНСЬКО-НІМЕЦЬКОМУ ФРОНТІ

ЖЕНЕВА, 4 липня. (ТАРС) Берлінське радіо повідомляє про те, що вмер від тяжких ран, одержаних на радянсько-німецькому фронті, генерал-лейтенант Вернер Ріхтер.

Відповідальний редактор О. ШАБАЛИН

МІСЬКА ДРАМА — ТЕАТР ім. ЩОРПА

Сьогодні — 7 липня
„МАЙСЬКА НІЧ“
 Музкомедія на 3 дії.
 Завтра — 8 липня
„ЗАПОРОНЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ“
 Опера на 3 дії,
 9 липня
„НА ЗЕМЛІ РІДНІЙ“
 Драма на 4 дії.
 Початок о 8 год. вечора.

Видавництво
„ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ“
ПОТРІБНИЙ ШОФЕР.
 Звертатись по адресу: вул. Ільча, 24.